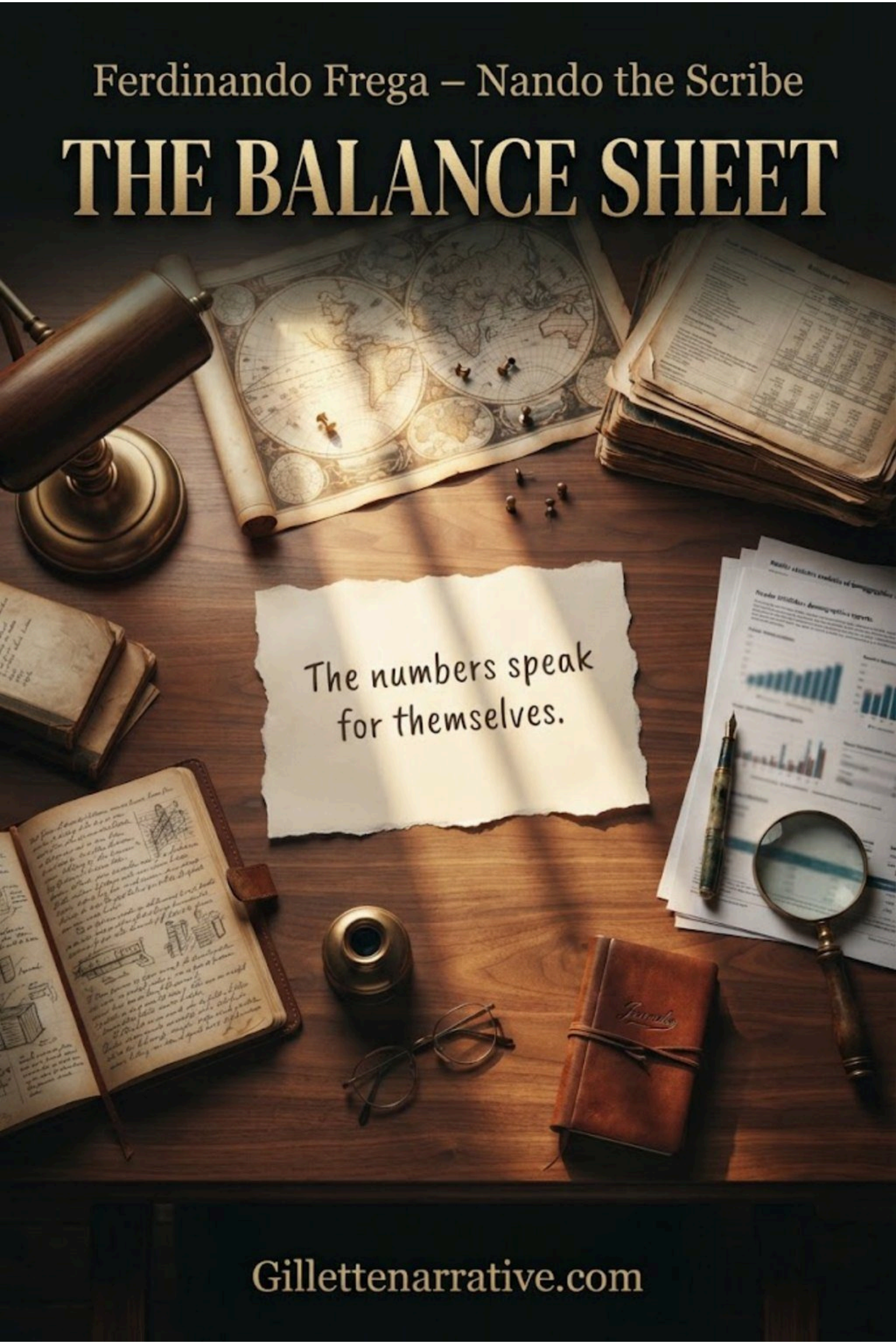

Ferdinando Frega – Nando the Scribe

THE BALANCE SHEET

The numbers speak
for themselves.

BILAN YA GILLETTE

Bilan yazabakana kuluta i bilan ya Leta, yina yinatwasungwa kwa kiyindu kimosi kaka: kubika mwini wa lampa ntangu zawonso va kisika kimosi — bitini bia lembama.

Mfuka ya Leta isialanga ntangu zawonso va kisika kia ntete, bonso mbevo yasonokwa mu zinga mvu ya mvu. Ka ifwanga ko. Yazengelwa nkanu wa mvu ya mvu.

Konso ntangu bantu bavovanga vo, «Tuena mu mpasi,» lubokilu lumosi lulandanga: ntangu ifwene kwa konso muntu mu soba nzila, mu sala ye ngolo kuluta, mu kala muntu wa lukanu. Ka tulendi landa mu mpila yayi ko. Mvovo miafwete vovwa miena ntangu zawonso mimosi: tufwete kubama.

Diwakananga bonso kisalu kia lukanu kia nkangu wawonso, kia nsi yamvimba. Kansi ngolo zadio zisukanga mu minuti miafioti, bonso vo ka dina ye diambu ko ye beto.

Kansi mvovo wauna ukwakananga mu lweka lweto, ye unatanga kilo kia diambu bavovanga vo diavangwa kwa bankaka, kansi beto tusialanga bantadi mu kati kia ludi kuna tulenda soba sene konso ntangu tuzolele.

Bosi kuna ye mabilan ma bimvuka: bisalu bia Leta, bimvuka bia bantu, bimvuka bia nteka. Kiyindu kilenda swaswana, kansi kiuvu kia nsuka kisialanga kimosi:

Tusidi kiambote e, voti twadi lenda sala kuluta?

Mfumu wa kiedika ka lendanga monisa bilan yisonga mbebo mu mpila yakiedika ko ye yipesa konso muntu lukanu lwandi. Vava mvutu zikondwa, nsasu ikituka mambu ma nganda, bonso vo nkwa nkanu i mipepe mia nsueki mia mbangu, mina ka vena muntu wavingilanga mio ko ye ka vena muntu ulenda zaya mio ko.

Ye mu nsuka, kuna ye bilan ya dibuta.

Bosi lumbu kimosi, oyantikanga tanga mvu miaku. Nsangu za nzikulu zikuvukisanga vo bantu bafwanga, ye mvu ka i kima ko kaka lumbu kitulwa va kisika kimosi mu kati kia luzingu.

Ntangu yina i bilan yaku mosi yikwizanga.

Yina yikufwete kala ngeye kaka nkwa lukanu lwa mpila wasadila ntangu aku—ye ngeye kaka zeye kiedika mbuma za nsiku wauna.

Kukota ve mu psikoloji voti mu filozofi—ka i munganga ko, ka i nlongi ko—ntidi kabana ye ngeye bilan ame ya nsuka:

Bilan ame bonso nsoniki

Manimero mevovele mau kibeni. Ka mfunu ko wa tendula.

Ye bosi kuna ye bantu.

Batangi bekwizanga mu mpila ya mvingu, mosi na mosi, kukondwa piblisite, kukondwa bikesa bia nteka, kukondwa mayele.

Nki kiakaka kiadi lenda salwa?

Ka kima ko, bonso bwena.

Ka mu kuma vo nzietolo yamana ko, kansi mu kuma vo mambu mawonso mavangamene mu mpila ya mvingu.

Ye vava nza ya mvingu ivanganga, nza ilundanga.

Ferdinando